

**Међународни дан сећања на преминуле од AIDS-а,
21. мај 2017. године
„ЗАУСТАВИМО AIDS ЗАЈЕДНО!”**

Ове године се по **34. пут** обележава Међународни дан сећања на преминуле од **AIDS-а (сиде) 21. маја** у више од стотину земаља пригодним манифестацијама, које имају за циљ подизање свести у вези са HIV-ом и AIDS-ом на глобалном нивоу, под слоганом *ENDING AIDS TOGETHER* -- „ЗАУСТАВИМО AIDS ЗАЈЕДНО!”. Координатори кампање су особе које живе са HIV-ом кроз Глобалну мрежу особа које живе са HIV-ом. У нашој земљи се овај меморијал обележава 14. пут.

Процењује се да у свету више од **37 милиона особа живи са HIV-ом** и док су милиони људских живота изгубљени (**35 милиона особа је умрло од AIDS-а од почетка епидемије** осамдесетих година прошлог века, од којих 1,1 милион у 2015. години), **кампања треба да покрене што више људи, заједница, влада и донатора** да се укључе у циљу окончања ове епидемије, да се едукују садашње и будуће генерације о HIV инфекцији, лечењу, превенцији и пружању подршке, као и да се оснаже особе које живе с HIV-ом да се боре за своја права и да живе без стигме и дискриминације.

У свету је крајем **2015. године више од 18 милиона особа инфицираних HIV-ом било на антиретровирусној терапији** што је двоструко више него 2010. године, односно чак 22 пута више него 2000. године, али и даље то је мање од половине свих особа инфицираних HIV-ом у свету. **У складу са најновијим препорукама СЗО свих 37 милиона особа које живе са HIV-ом треба да буду на АРВ терапији, односно лечење треба започети чим се HIV инфекција дијагностикује** да би ефекти терапије били не само добробит за особе инфициране HIV-ом, у смислу дугог и квалитетног живота, већ и да би се редуковао пренос HIV-а на друге особе.

У циљу елиминације HIV инфекције као јавноздравственог проблема потребно је да у свакој земљи до **2020. године 90% свих особа инфицираних HIV-ом буде дијагностиковано, затим да 90% дијагностикованих HIV + особа буде на лечењу антиретровирусним лековима и да 90% особа на лечењу има немерљиву количину вируса у крви**. Ако би се достигли глобални циљеви могло би да се спречи да **21 милион особа умре од AIDS-а, односно да се спречи да се 28 милиона особа инфицира HIV-ом до 2030. године**.

Касно постављена дијагноза HIV инфекције је повезана са повећаним ризиком од оболевања и умирања, слабијим одговором на терапију, повећаним трошковима здравствене заштите и повећаним ризиком за даље преношење.

У борби против стигме и дискриминације особа које живе с HIV-ом значајна је улога не само актуелне политике, законодавства и институција, већ и заједнице у целини. Стигма и дискриминација су главна препрека у спровођењу превентивних

активности, а једна од последица је мали број особа које се одлучују на тестирање на HIV.

У оквиру овогодишњег обележавања Сећања на преминуле од AIDS-а планиране су уличне манифестације са традиционалним паљењем свећа на црвеној траци у знак помена на преминуле од AIDS-а, промоција и пружање услуге саветовања и тестирања на HIV, едукативне радионице, трибине, конференције за новинаре, подела информативно-едукативног материјала, традиционални молебан који ће одржати у Београду у просторијама Човекољубља, Добротворне фондације Српске православне цркве, као и бројне друге активности које ће реализовати институти/заводи за јавно здравље и удружења уз подршку Уније организација Србије које се баве заштитом особа које живе са HIV-ом и Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”.

INTERNATIONAL AIDS CANDLELIGHT MEMORIAL
21. maj 2017.

Smanjenje stigme,
obebeđivanje pristupa,
povećanje resursa,
javno istupanje PLHIV

Zaustavimo AIDS zajedno!

Pridruži se najvećem pokretu svetske zajednice u borbi za kraj AIDS-a.

TO BECOME A COORDINATOR OR FIND A MEMORIAL NEAR YOU, VISIT:
www.candlelightmemorial.org
f <https://www.facebook.com/CandlelightMemorial>

Coordinated by: **GNP+** GLOBAL NETWORK OF PEOPLE LIVING WITH HIV

Unija organizacija Srbije koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om

USOP

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE „Dr Milan Jovanović Batut“

PROJEKAT TRANSIST EU

PODRŠKA EVROPSKE UNIJE INKLUZIVNOM DRUŠTVU

Ministarstvo za zdravstvo, porodništvo, planiranje i socijalnu zaštitu

gsk

aid 9

CRVENA LINIJA

stav+plus

NOVA+

EPREVENT

azas kragujevac

proef

Актуелна епидемиолошка ситуација у вези са HIV инфекцијом у Републици Србији крајем 2016. године

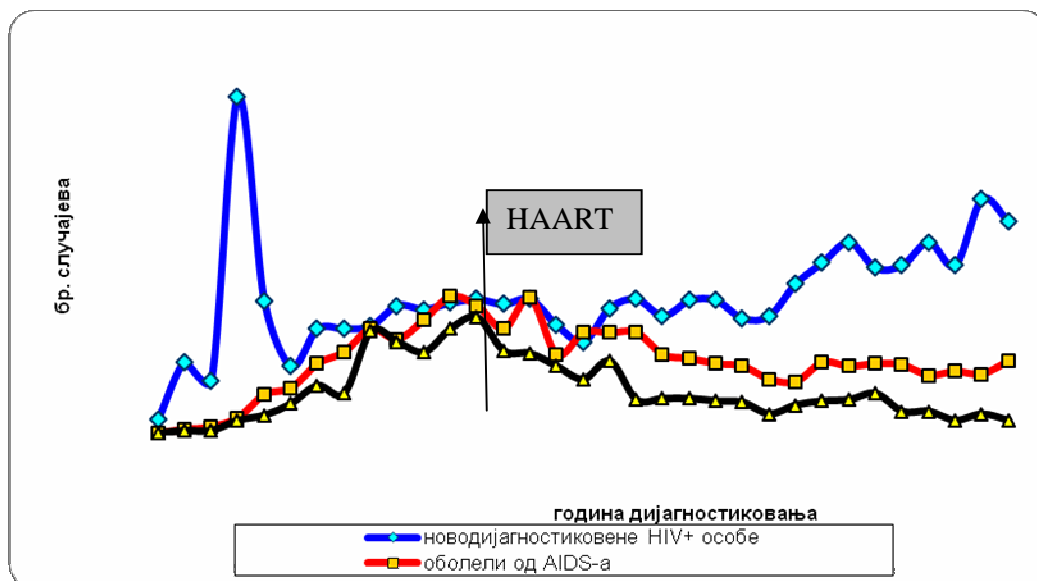
Према подацима Института за јавно здравље Србије од 1984. до краја 2016. године у Републици Србији је регистровано **3480 особа инфицираних HIV-ом, од којих је 1846 особа оболело од AIDS-а (53% свих дијагностикованих HIV+ особа),**

а **1204 особе умрле** (1096 особа је умрло од AIDS-а тј. трећина свих особа којима је дијагностикована HIV инфекција).

Током **2016. године** новооткривене су **164 особе** инфициране HIV-ом, **56 особа** је новооболело од AIDS-а, док је **10 особа** умрло од AIDS-а. Регистровано је десетоструко више мушкараца (**149 мушкараца** и **15 жена**), свака друга особа је била узраста **30–49 година** (**85 особа**, тј. **52%**), док је свака трећа особа била узраста **20–29 година** (**53 особе**, тј. **32%**).

Од 2000. године као резултат доступне високо активне антиретровирусне терапије у Републици Србији се региструје значајна редукција оболелих и умрлих од AIDS-а (у **2016. је регистровано** два пута мање оболелих, односно девет пута мање умрлих од AIDS-а у односу на **1996. годину**) (графикон 1).

Графикон 1. Број новодијагностикованих особа инфицираних HIV-ом, оболелих и умрлих од AIDS-а у Републици Србији, 1984–2016. године

Данас је HIV инфекција хронично стање са којим се може квалитетно и дуго живети, уколико се лечење започне на време, пожељно у што ранијем стадијуму HIV инфекције, а уколико се лечење спроводи континуирано и у складу са упутствима добијеним од лекара у високом проценту (у преко 90% пацијената на лечењу) постиже се успешна контрола репликације HIV-а што значи да особа на успешном лечењу не може да пренесе HIV инфекцију на друге особе путем крви.

Процењује се да тренутно у нашој земљи преко **3000 особа** живи са HIV-ом, од којих **трећина** не зна да је инфицирана HIV-ом.

Важно је и да особа препозна стварни ризик тј. ризично понашање које је практиковала или које и даље упражњава, те да исто промени у циљу превенирања инфицирања HIV-ом у будућности. **Добровољно, поверљиво и анонимно саветовање и тестирање на HIV је бесплатно и доступно је без лекарског упута током целе године у сваком институту/заводу за јавно здравље на територији Републике Србије, тако и у Заводу за јавно здравље Пирот.**

Из Центра за контролу и превенцију болести
Завода за јавно здравље Пирот